

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.9.2019 r.
COM(2019) 397 final

2019/0180 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1309/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu
Dostosowania do Globalizacji (2014–2020)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Celem niniejszego wniosku jest umożliwienie Europejskiemu Funduszowi Dostosowania do Globalizacji („EFG”) wspierania pracowników zwolnionych w wyniku prawdopodobnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej („Zjednoczone Królestwo”) z Unii bez umowy o wystąpieniu.

W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). W dniu 11 kwietnia 2019 r. na wniosek Zjednoczonego Królestwa Rada Europejska (art. 50) wyraziła zgodę¹ na kolejne przedłużenie² okresu przewidzianego w art. 50 ust. 3 TUE do dnia 31 października 2019 r. O ile Zjednoczone Królestwo nie ratyfikuje umowy o wystąpieniu³ do dnia 31 października 2019 r. ani nie zwróci się o trzecie przedłużenie, na które Rada Europejska (art. 50) jednomyślnie wyrazi zgodę, Zjednoczone Królestwo opuści Unię bez umowy i od dnia 1 listopada 2019 r. stanie się państwem trzecim. Wystąpienie bez umowy o wystąpieniu może wywrzeć znaczący negatywny wpływ na niektóre gałęzie przemysłu i usługi, prowadząc do zwolnień osób pracujących w tych sektorach.

Celem Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG) jest wspieranie zwolnionych pracowników i osób, które zaprzestały prowadzenia działalności na własny rachunek w wyniku spowodowanych globalizacją poważnych zmian strukturalnych w kierunkach światowego handlu lub w wyniku światowego kryzysu finansowego i gospodarczego.

Zgodnie z kryterium globalizacji zakres EFG obejmuje zwolnienia spowodowane przenoszeniem miejsc pracy do państw trzecich, poważną zmianą tendencji w unijnym handlu towarami lub usługami lub gwałtownym spadkiem udziału Unii w rynku danego sektora. W niniejszym wniosku określono, że zakres EFG obejmuje pracowników zwolnionych w obszarach, sektorach, na terytoriach lub na rynkach pracy, które doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych z powodu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu. Takie wystąpienie stanowić będzie istotną zmianę w stosunkach handlowych UE i strukturze rynku wewnętrznego i w związku z tym może mieć znaczący wpływ na strukturę handlu, wzrost gospodarczy i zatrudnienie.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej i w innych dziedzinach polityki Unii

Niniejszy wniosek stanowi część unijnego planu gotowości i planu awaryjnego, którego celem jest złagodzenie najpoważniejszych zakłóceń spowodowanych wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu.

¹ Decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/584, Dz.U. L 101 z 11.4.2019, s. 1.

² W dniu 22 marca 2019 r. na wniosek Zjednoczonego Królestwa Rada Europejska zdecydowała o pierwszym przedłużeniu (decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/476, Dz.U. L 80I z 22.3.2019, s. 1).

³ Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. C 144I z 25.4.2019, s. 1.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną jest Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 175 akapit trzeci.

Art. 175 akapit trzeci pozwala Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na podjęcie działań zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Europejskim Komitetem Regionów, jeśli działania szczególne okażą się niezbędne poza funduszami strukturalnymi i bez uszczerbku dla środków przyjętych w ramach innych polityk Unii.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Finansowanie z budżetu unijnego jest ukierunkowane na działania, których cele nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez same państwa członkowskie i gdzie interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami samych państw członkowskich. Uruchomienie zasobów EFG w celu finansowania środków mających pomóc zwolnionym pracownikom w znalezieniu nowego zatrudnienia jest zgodne z zasadą pomocniczości i tworzy europejską wartość dodaną.

Udzielanie wsparcia zwolnionym pracownikom jest standardową praktyką w ramach krajowych programów rynku pracy, a celem EFG nie jest ich zastąpienie. W przypadku nieprzewidzianych restrukturyzacji, które mają istotny wpływ na zatrudnienie, zwyczajowe programy krajowe wystawione zostają na ciężką próbę. W związku z tym, biorąc pod uwagę rozmiary i skutki nieprzewidzianych restrukturyzacji na dużą skalę oraz fakt, że EFG jest wyrazem solidarności wśród państw członkowskich, pomoc może być udzielana skuteczniej na szczeblu Unii. Wsparcie z EFG sprawi, że solidarność Unii okazywana w wyjątkowych okolicznościach będzie bardziej odczuwalna dla zwolnionych pracowników i dla ogółu obywateli.

Uruchomienie zasobów EFG tworzy wartość dodaną przez zwiększenie łącznej liczby usług oferowanych zwolnionym pracownikom, a także dzięki różnorodności tych usług i poziomowi ich intensywności. EFG umożliwia również testowanie innowacyjnych pomysłów, określanie najlepszych praktyk i włączanie ich do regularnego pakietu środków. Środki współfinansowane przez EFG przyczyniają się również do ogólnej poprawy sposobu udzielania wsparcia zwolnionym pracownikom.

• Proporcjonalność

Zgodnie z zasadą proporcjonalności przepisy niniejszego wniosku nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów. Obciążenie administracyjne Unii i organów krajowych wnioskujących o wsparcie z EFG zostało ograniczone do tego, co jest niezbędne, aby Komisja mogła wypełniać swoje obowiązki związane z wykonaniem budżetu Unii. Ponieważ wkład finansowy jest przekazywany państwu członkowskiemu zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego, państwo członkowskie będzie zobowiązane do składania sprawozdań dotyczących sposobu wykorzystania wkładu finansowego.

• Wybór instrumentu

Ponieważ niniejszy wniosek stanowi zmianę rozporządzenia (UE) nr 1309/2013, musi on być rozporządzeniem.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Niniejszy wniosek przyjmuje się w kontekście środków awaryjnych, których celem jest złagodzenie najpoważniejszych zakłóceń spowodowanych wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu. Komisja Europejska przeanalizowała ryzyko i stwierdziła, że wniosek ten jest niezbędny do zapewnienia skutecznej reakcji EFG w celu okazania solidarności pracownikom zwolnionym w Unii w wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu.

4. WPLYW NA BUDŻET

Zgodnie z art. 12 rozporządzenia Rady (UE, EURATOM) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 EFG nie może przekroczyć maksymalnej rocznej kwoty 150 mln EUR (w cenach z 2011 r.).

Niniejszy wniosek nie zmienia maksymalnej rocznej kwoty EFG.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Proponowana zmiana art. 2 stanowi, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu wchodzi w zakres EFG. Celem jest zapewnienie skutecznej reakcji EFG przez udzielanie wsparcia pracownikom zwolnionym w Unii w wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE bez umowy o wystąpieniu.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1309/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu
Dostosowania do Globalizacji (2014–2020)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 akapit trzeci,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem (WE) nr 1927/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴ ustanowiono Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG) na okres wieloletnich ram finansowych od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Fundusz ten ustanowiono, aby umożliwić Unii okazanie solidarności pracownikom zwolnionym w wyniku poważnych zmian strukturalnych w kierunkach światowego handlu spowodowanych globalizacją.
- (2) W 2009 r. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 546/2009⁵ rozszerzono, w ramach Europejskiego planu naprawy gospodarczej, zakres EFG na pracowników zwolnionych z pracy bezpośrednio w wyniku światowego kryzysu finansowego i gospodarczego.
- (3) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1309/2013⁶ ustanowiono EFG na okres wieloletnich ram finansowych od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. Rozporządzeniem tym rozszerzono również zakres Funduszu, tak aby obejmował on nie tylko zwolnienia wynikające ze spowodowanych globalizacją poważnych zmian strukturalnych w kierunkach światowego handlu i zwolnienia wywołane poważnymi zakłóceniami gospodarczymi w wyniku dalszego trwania światowego kryzysu finansowego i gospodarczego, o czym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 546/2009, ale również zwolnienia wynikające z nowego światowego kryzysu

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 1927/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji ([Dz.U. L 406 z 30.12.2006, s. 1](#)).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 546/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1927/2006 ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji ([Dz.U. L 167 z 29.6.2009, s. 26](#)).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1309/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (2014–2020) i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1927/2006 ([Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 855](#)).

finansowego i gospodarczego. Ponadto rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁷ zmieniono rozporządzenie (UE) nr 1309/2013 w celu wprowadzenia między innymi przepisów umożliwiających wyjątkowo finansowanie z EFG wniosków zbiorowych dotyczących małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) położonych w jednym regionie i działających w różnych sektorach gospodarki określonych w klasyfikacji NACE Rev. 2⁸, w przypadku gdy wnioskujące państwo członkowskie wykaże, że MŚP są głównym lub jedynym rodzajem działalności w tym regionie.

- (4) W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu lub, w przypadku jej braku, dwa lata po notyfikacji, chyba że Rada Europejska w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem podejmie jednomyślnie decyzję o przedłużeniu tego okresu.
- (5) W dniu 11 kwietnia 2019 r. na wniosek Zjednoczonego Królestwa Rada Europejska wyraziła zgodę⁹ na kolejne przedłużenie¹⁰ okresu przewidzianego w art. 50 ust. 3 TUE do dnia 31 października 2019 r. O ile Zjednoczone Królestwo nie ratyfikuje umowy o wystąpieniu¹¹ do dnia 31 października 2019 r. ani nie zwróci się o trzecie przedłużenie, na które Rada Europejska jednomyślnie wyrazi zgodę, Zjednoczone Królestwo opuści Unię bez umowy i od dnia 1 listopada 2019 r. stanie się państwem trzecim. Wystąpienie bez umowy prawdopodobnie wywrze istotny negatywny wpływ na niektóre gałęzie przemysłu i usługi, prowadząc do zwolnień osób pracujących w tych sektorach.
- (6) Niniejsze rozporządzenie w sprawie środków awaryjnych powinno zmienić rozporządzenie (UE) nr 1309/2013, tak aby stanowiło ono, że zwolnienia spowodowane wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE bez umowy o wystąpieniu wchodzi w zakres EFG. Ma to na celu zapewnienie skutecznej reakcji EFG przez objęcie pomocą pracowników zwolnionych w obszarach, sektorach, na terytoriach lub na rynkach pracy, które doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych z powodu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu.
- (7) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i powinno się stosować od dnia następującego po dniu, w którym prawo Unii przestaje mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa. Nie należy go jednak stosować, jeżeli do

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 ([Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1](#)).

⁸ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Tekst mający znaczenie dla EOG) ([Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1](#)).

⁹ Decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/584, Dz.U. L 101 z 11.4.2019, s. 1.

¹⁰ W dniu 22 marca 2019 r. na wniosek Zjednoczonego Królestwa Rada Europejska zdecydowała o pierwszym przedłużeniu (decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/476, Dz.U. L 80I z 22.3.2019, s. 1).

¹¹ Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. C 144I z 25.4.2019, s. 1.

tego dnia wejdzie w życie umowa o wystąpieniu zawarta ze Zjednoczonym Królestwem zgodnie z art. 50 ust. 2 TUE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 1309/2013 art. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) pracowników zwolnionych i osób, które zaprzestały prowadzenia działalności na własny rachunek w wyniku poważnych zmian strukturalnych wpływających na kierunki światowego handlu, spowodowanych globalizacją, przejawiających się w szczególności znacznym wzrostem przywozu do Unii, poważną zmianą tendencji w unijnym handlu towarami lub usługami, gwałtownym spadkiem udziału Unii w rynku danego sektora, delokalizacją działalności do państw trzecich, lub w wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu, o ile zwolnienia te mają znaczący niekorzystny wpływ na lokalną, regionalną i krajową gospodarkę;”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia następującego po dniu, w którym Traktaty przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 50 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie nie ma jednak zastosowania, jeżeli do dnia następującego po dniu, w którym Traktaty przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, wejdzie w życie umowa o wystąpieniu zawarta ze Zjednoczonym Królestwem zgodnie z art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*